

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstinget. № 82.

Tiende Session.

36te Møde.

Onsdagen den 2den Decbr.

(Fortsat.)

Ordføreren (fortsat): Jeg havde ønsket en bestemt Angivelse af disse kongelige Rescripter og hvad de ere gaaede ud paa; thi det er meget muligt, at de „theoretiske og praktiske Emner“, der ere angivne som Forhandlingsgjenstand, ere af en saadan Natur, at der deraf aldeles ikke kan drages nogen berettiget Slutning med Hensyn til den Sag, der her har været Landemoderne forelagt. Det eneste bestemte Datum, der af Ministeren er paaberaabt, er Rescriptet af 1737 fra Generalkirkeinspectionscollegiet, som hedder det, „endogsaa udtrykkeligt udtaler det som en Opgave for Biskopperne at bringe det dertil, at Landemoderne mere skulle virke for deres Hovedformaal, nemlig for hvad der kunde være til Kirkens Gavn i det Hele“. Men hermed er, mener jeg, just godtgjort, at nogen saadan Landemods-Virksomhed ikke har fundet Sted dengang. Det er dernæst en dødsfød Tanke, som saa mange Tanker af Generalkirkeinspectionscollegiet, der ingenstunde er komne tillive. Og endelig holder jeg mig forvisset om, at den høitærede Minister er enig med mig deri, at Christian den Sjettes Generalkirkeinspectionscollegium ikke bør gjælde som en Banebryder for os, at det ikke kan være ønskeligt i 1857 at arbejde paa at bringe ind i Livet, hvad der i 1737 af Generalkirkeinspectionscollegiet har været paatænkt uden at være kommet tillive.

Men stærkest har den høitærede Minister gientaget det, som han allerede tidligere har udtalt (Landstingstidenden Sp. 1113), at det efter hans Mening „netop er en Misfærdelse af den meest naturlige og helbringende Art, ad hvilken Kirkeforfatningen kunde komme frem hos os, naar Hovedforslaget gaaer ud fra, at Landemoderne ikke paa nogen Maade skulde kunne bruges som Element i en Kirkeforfatning“.

Jeg maa dog her tillade mig at henvide til den saa ofte paaberaabte Kirkecommission. Allerede den forberedende Comité, som var nedsat i Kirkecommissionen, og hvoraf den høitærede Minister var Medlem (søsom ogsaa min høitærede Sidemand tilvenstre (Madvig), erklærede: „Den maa finde den paatænkte Udvidelse af Landemoderne utilraadelig og finder, at Forsatningsvæsenet maa indskrænkes til Menighedsraadene og en almindelig Synode“. Kirkecommissionens Majoritet, til hvilken jeg havde den Ære at høre, ligeledes med den høitærede Minister og min høitærede Sidemand, udtalte sig saaledes: „Hvad de mellemstaaende Led angaaer, der have været bragte i Forslag som selvstændige Organisationstrin: Conventer, Landemoder eller Stiftssynoder, da formentes det, at Bygningen vil, i alt Fald for tiden, blive paa usornøden Maade sammensat. Det vilde falde vanskeligt at vinde en tilfredsstillende Virkefreds for disse Mellemtrin, og uden en saadan vilde hverken Interessen kunne vedligeholdes eller den dermed forbundne Opoffrelse af Tid og Kræfter kunne retfærdiggøres.“

Hvad endelig Minoriteten i Kirkecommissionen angaaer, som ændrede paa et Kirkeraad,